

RIKSDAGENS SVAR 80/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av djurskyddslagen och lag om ändring av 17 kap. 14 § i strafflagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av djurskyddslagen och lag om ändring av 17 kap. 14 § i strafflagen (RP 35/2013 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 5/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att kostnaderna för verksamhetsutövarna minimeras när kompetensbevis enligt EU:s avlivningsförordning beviljas.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av djurskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i djurskyddslagen (247/1996) 1 § 3 mom., 32—34, 34 a och 35—37 §, 39 § 1—3 mom., 41 och 42 §, 48 § 1 mom., 50 § 1 och 2 mom., 54 §, 61 § 1 mom. samt 63 och 64 §, av dem 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 220/2003, 34 och 34 a § sådana de lyder i lag 300/2006, 35 §, 39 § 1—3 mom., 41 § och 48 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1477/2009, 37 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1194/1996, 42 § sådan den lyder i lagarna 1477/2009 och 321/2011, 50 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1194/1996 och 54 § sådan den lyder i lagarna 1430/2006, 15/2011 och 321/2011, samt
fogas till lagen en ny kapitelrubrik före 32 § och nya 33 a—33 f § som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs även rådets direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i

djurparker. Dessutom föreskrivs det i denna lag om övervakning enligt rådets förordning (EG) nr 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning, nedan *avlivningsförordningen*, och om annan verkställighet som avses i den förordningen.

2 a kap.

Avlivning av djur

32 §

Allmänna krav som gäller avlivning

Ett djur ska avlivas så snabbt och smärtfritt som möjligt genom en metod och en teknik som lämpar sig för avlivning av det djuret.

Ett djur får avlivas endast av en person som har tillräckliga kunskaper i den avlivningsmetod och avlivningsteknik som används i fråga om den djurarten samt tillräcklig skicklighet i att vidta åtgärden.

Innan destruktionsen av djuret påbörjas eller andra åtgärder vidtas ska den som avlivat djuret försäkra sig om att djuret har dött.

Närmare bestämmelser om de avlivningsmetoder och avlivningstekniker som används vid avlivning av djur utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om vilken behörighet som krävs av personer som avlivar djur får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Slakt av djur

Ett djur ska bedövas eller avlivas på behörigt sätt med en metod som lämpar sig för det före blodavtappningen, om inte annat följer av 33 b §. Fjäderfän, med undantag av ratiter, får dock slaktas genom att halsen snabbt skärs av med ett vasst instrument, om det är djurets ägare som slaktar djuret utanför ett slakteri för egen konsumtion i privat hushåll. Djuret får inte utsättas för andra åtgärder i anslutning till slakten förrän det har dött. Med slakt avses avlivning av djur som är avsedda att användas som livsmedel med undantag för vilda djur.

Närmare bestämmelser om slakt av djur utanför ett slakteri får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 a §

Tillämpning av avlivningsförordningen på avlivning och slakt av djur

Bestämmelser om tillämpningen av avlivningsförordningen på avlivning och slakt av djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter och på avlivning av sådana djur vid besättningsavlivning samt på med dessa åtgärder sammanhängande verksamhet finns i artikel 1 i avlivningsförordningen.

Nationella bestämmelser som kompletterar avlivningsförordningen får utfärdas genom förordning av statsrådet när det gäller

- 1) avlivning och slakt av fiskar,
- 2) slakt av renar och hägnat vilt.

33 b §

Särskild slaktmetod som används på religiösa grunder

Med avvikelse från det som föreskrivs i artikel 4.4 i avlivningsförordningen är endast en sådan särskild slaktmetod tillåten som används på religiösa grunder där blodavtappningen inleds samtidigt som djuret bedövas. Fjäderfän, med undantag av ratiter, får dock slaktas genom att halsen snabbt skärs av med ett vasst instrument. Slakt som avses i denna paragraf är tillåten endast i slakterier i närvaro av en besiktningsveterinär.

Närmare bestämmelser om den slaktmetod som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet

33 c §

Anmälan om verksamhet som gäller avlivning av djur

En verksamhetsutövare som bedriver verksamhet som omfattar avlivning av djur, eller en ägare eller innehavare av djur som regelbundet avlivar stora besättningar, ska i god tid innan verksamheten inleds eller avslutas eller förändras väsentligt göra en skriftlig anmälan till det

regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde verksamheten i huvudsak bedrivs. Anmälningsskyldigheten gäller inte avlivning av djur som är avsedda att användas som livsmedel.

Anmälan om avlivning av pälsdjur enligt artikel 7.3 i avlivningsförordningen ska göras till det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde verksamheten i huvudsak bedrivs.

Närmare bestämmelser om de anmälningar som ska göras till regionförvaltningsverket får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 d §

Avlivning av djurbesättningar

I artikel 18 i avlivningsförordningen föreskrivs om de särskilda krav som gäller besättningsavlivning av sådana djur som hör till förordningens tillämpningsområde.

Regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, besiktningsveterinären och gränsveterinären är de myndigheter som enligt artikel 18.1 i avlivningsförordningen ska utarbeta en handlingsplan och de myndigheter som enligt artikel 18.2 i avlivningsförordningen ska se till att handlingsplanen följs och tillförsäkra djuren välbefinnande.

Livsmedelssäkerhetsverket och regionförvaltningsverket är sådana myndigheter som enligt artikel 18.3 i avlivningsförordningen får bevilja undantag från bestämmelserna i avlivningsförordningen.

Livsmedelssäkerhetsverket är den myndighet som enligt artikel 18.4 i avlivningsförordningen till kommissionen ska överlämna en rapport om den besättningsavlivning som skett under det föregående året samt göra rapporten allmänt tillgänglig via internet.

Närmare bestämmelser om de olika myndigheternas uppgifter och om de förfaranden som ska iakttas i samband med besättningsavlivning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 e §

Nödavlivning av djur

I nödfall, för att hindra utdraget lidande för ett djur och om avlivningsmetoderna enligt 32 § inte kan användas eller om djuret inte kan fångas in, får djuret också avlivas på något annat sätt, dock så att djuret inte orsakas onödigt lidande.

33 f §

Anordnare av utbildning enligt avlivningsförordningen

Utbildning som innefattar sådan kompetens som avses i avlivningsförordningen får ges av en utbildningsanordnare

1) som har ingått avtal med en av Utbildningsstyrelsen tillsatt examenskommission om att ordna sådan examen som innehåller kunskande enligt det kompetensbevis som förutsätts i avlivningsförordningen, eller

2) som av undervisnings- och kulturministeriet har beviljats tillstånd att ordna grundläggande yrkesutbildning eller yrkesinriktad tilläggsutbildning för sådan examen som innehåller kunskande enligt det kompetensbevis som förutsätts i avlivningsförordningen.

34 §

Jord- och skogsbruksministeriet

Jord- och skogsbruksministeriet leder och övervakar i egenskap av högsta myndighet verkställigheten och tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt av avlivningsförordningen.

34 a §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket leder och övervakar i egenskap av centralförvaltningsmyndighet verkställigheten och tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som ut-

färdats med stöd av den samt av avlivningsförordningen.

Livsmedelssäkerhetsverket är den myndighet som enligt artikel 13.3 i avlivningsförordningen ska bedöma vägledningsdokumenten för god praxis och den myndighet som enligt artikel 13.4 får utarbeta och offentliggöra egna vägledningsdokument för god praxis samt den myndighet som enligt artikel 22.1 e får kräva ändringar i bruksanvisningarna för fixerings- eller bedövningsutrustning.

35 §

Regionförvaltningsverket

Regionförvaltningsverket svarar inom sitt verksamhetsområde för verkställigheten och tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt av avlivningsförordningen.

Regionförvaltningsverket är den myndighet som får utfärda kompetensbevis enligt artikel 21.1 b i avlivningsförordningen och en av de myndigheter som får utfärda tillfälliga kompetensbevis enligt artikel 21.5 i avlivningsförordningen.

Regionförvaltningsverket är den myndighet som enligt artikel 22.1 c i avlivningsförordningen tillfälligt eller slutgiltigt får återkalla ett sådant kompetensbevis som avses i avlivningsförordningen.

36 §

Lokala myndigheter

Kommunalveterinären och den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen samt polisen övervakar att denna lag, bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt avlivningsförordningen följs i kommunen.

37 §

Besiktningsveterinären, köttinspektören och gränsveterinären

Besiktningsveterinären och köttinspektören övervakar att denna lag, bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt avlivningsförordningen följs i de slakterier och renslakterier som godkänts med stöd av livsmedelslagen (23/2006).

Besiktningsveterinären är en av de myndigheter som får utfärda tillfälliga kompetensbevis enligt artikel 21.5 i avlivningsförordningen.

Gränsveterinären övervakar att denna lag, bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt avlivningsförordningen följs på gränsövergångsstället, på utreseplatsen och inom området för en veterinär gränskontrollstation.

39 §

Inspektion

Om det finns anledning att misstänka att ett djur sköts, behandlas eller används i strid med denna lag, i strid med bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, eller i strid med avlivningsförordningen, har regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen, polisen och djurskyddsövervakaren rätt att verkställa inspektion.

Även utan misstanke har regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen, polisen och djurskyddsövervakaren rätt att verkställa inspektion vid cirkusar, djurparker, permanenta och ambulerande djurutställningar, djurtävlingar, tillställningar som avses i 16 § 4 mom. samt förevisningar och föreställningar där djur medverkar och på platser där det bedrivs verksamhet enligt 21, 23 eller 24 § eller verksamhet enligt 33 c § 1 mom. om vilken anmälan ska göras. Även utan misstanke har besiktningsveterinärer och köttinspektörer rätt att

verkställa inspektion i alla förvaringsutrymmen för djur inom ett slakteri- eller renslakteriområde.

Den som verkställer en inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls och att utan ersättning ta de prov som behövs för inspektionen. Vid inspektionen får djuret och dess förvaringsplats samt föda, dryck, utrustning och redskap för djuret inspekteras. Även den förteckning som avses i 26 §, den bokföring som avses i 26 a § och de handlingar som krävs enligt avlivningsförfordningen får inspekteras.

41 §

Anmälningar

Om djurskyddsövervakaren vid en inspektion finner att denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, eller avlivningsförfordningen har överträtts, ska han eller hon anmäla detta till regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen eller polisen, vilka vid behov ska vidta åtgärder enligt 42—44 §.

Om besiktningsveterinären misstänker att denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, eller avlivningsförfordningen har överträtts vid en djurhållningsenhet som levererar djur till slakt, ska han eller hon anmäla detta till det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde djurhållningsenheten är belägen.

42 §

Förbud och förelägganden

Regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen, besiktningsveterinären, gränsveterinären och polisen får förbjuda den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, eller mot avlivningsförfordningen att fortsätta med eller upprepa det förfarande som strider mot denna lag el-

ler mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, eller mot avlivningsförfordningen eller ålägga honom eller henne att fullgöra sin skyldighet inom en angiven tid som är tillräckligt lång med hänsyn till sakens natur.

Bestämmelser om tillsynsmyndighetens åtgärder finns också i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, i artikel 54 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd och i artikel 22 i avlivningsförfordningen.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. får regionförvaltningsverket ålägga den som äger eller håller broilrar att vidta sådana korrigerande åtgärder i broilrarnas förvaringsutrymme som behövs med tanke på broilrarnas välbefinnande, om de faktorer som beskriver broilrars välbefinnande visar att välbefinnandet försämrats under uppfödningen. Regionförvaltningsverket får ålägga den som äger eller håller broilrar att minska djurtätheten för broilrarna, om de faktorer som beskriver broilrars välbefinnande visar att välbefinnandet hos broilrarna försämrats i minst två av tre på varandra följande flockar under uppfödningen, eller om det konstateras att den som äger eller håller broilrarna har brutit mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om den som äger eller håller broilrar har ålagts att minska djurtätheten för broilrarna, ska regionförvaltningsverket underätta besiktningsveterinären om saken.

48 §

Utredningar och undersökningar

Livsmedelssäkerhetsverket och regionförvaltningsverket får för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över ef-

terlevnaden av avlivningsförordningen eller för fullgörande av skyldigheter enligt ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller då Europeiska unionens lagstiftning förutsätter detta förordna tjänsteveterinärer att utföra utredningar och undersökningar i sådana djurhållningsenheter där djur hålls för idkande av näring samt i slakterier och renslakterier.

50 §

Handräckning

Polisen ska vid behov ge tillsynsmyndigheterna och djurskyddsövervakarna handräckning vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag, bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, samt vid tillsynen över efterlevnaden av avlivningsförordningen, om tillsynsmyndigheterna och djurskyddsövervakarna hindras från att utföra sitt övervakningsuppdrag och om undanröjande av hindret förutsätter att polisbefogenheter används.

Dessutom är Tullen på gränsveterinärens begäran skyldig att ge gränsveterinären handräckning vid utförandet av uppgifter som följer av denna lag och av bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, samt av avlivningsförordningen.

54 §

Djurskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) behandlar ett djur i strid med 3—6, 8, 32 eller 33 §, 33 a § 2 mom., 33 b § eller 33 d § 5 mom. eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av de nämnda paragraferna eller momenten eller i strid med artiklarna 3, 4 eller 15 i eller bilaga III till avlivningsförordningen,

2) använder anordningar, redskap eller ämnen som avses i 12 § och som är förbjudna,

3) i strid med 7 eller 9—11 § vidtar en åtgärd som avses i de paragraferna, eller

4) importerar eller försöker importera ett djur i strid med ett förbud som avses i 28 §,

ska, om inte gärningen utgör brott enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *djurskyddsförseelse* dömas till böter.

För djurskyddsförseelse döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot ett förbud mot tillverkning, import, försäljning eller överlåtelse enligt 12 § eller mot ett förbud som avses i eller meddelats med stöd av 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 16 § 3 mom. eller 18, 22, 25 eller 27 §,

2) bryter mot ett djurhållningsförbud eller är mellanhand för någon annan för kringgående av djurhållningsförbud,

3) försummar en skyldighet som avses i eller som ålagts med stöd av 13 § 2 mom., 14 §, 16 § 1 mom., 17 §, 20 § 2 mom., 20 a § 2 mom., 21 § 2 eller 3 mom., 23, 24, 26 eller 26 a §, 26 c § 1, 3 eller 5 mom., 33 c eller 64 §,

4) försummar sin skyldighet enligt artikel 5.1 eller 5.2 i avlivningsförordningen,

5) försummar att utarbeta de standardrutiner som avses i artikel 6 i avlivningsförordningen,

6) försummar den anmälan om avlivning av pälsdjur som avses i artikel 7.3 i avlivningsförordningen eller avlivar pälsdjur utan närvaro och direkt överinseende av den person som avses i artikel 7.3 i avlivningsförordningen,

7) i strid med artikel 8 i avlivningsförordningen säljer utrustning för fixering och bedövning av djur, om den inte åtföljs av behörig bruksanvisning,

8) försummar sådana skyldigheter i fråga om fixerings- och bedövningsutrustning som avses i artikel 9 i avlivningsförordningen,

9) försummar att lämna uppgifter som avses i artikel 14.2 i avlivningsförordningen,

10) försummar övervakningsförfaranden som avses i artikel 16 i avlivningsförordningen,

11) försummar att i enlighet med artikel 17 i avlivningsförordningen utse en djurskyddsansvarig för slakteriet, eller

12) försummar att föra bokföring enligt artikel 17.5 i avlivningsförordningen över de åtgärder som vidtagits för att förbättra djurskyddet.

61 §

Skadestånd

För skada som kommunalveterinären eller den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen eventuellt vållar när de utövar tillsyn över att denna lag, bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag, och avlivningsförordningen följs svarar staten enligt vad som i skadeståndslagen (412/1974) föreskrivs om ofientliga samfunds skadeståndsansvar.

63 §

Anmälningsskyldighet

Om det är skäl att misstänka att denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, eller avlivningsförordningen har överträtts, ska de tillsyns-

myndigheter som avses i denna lag omedelbart underrätta polisen om saken.

64 §

Uppsiktsskyldighet

Vårdnadshavare och andra som har uppsikt över barn som inte har fyllt 15 år ska se till att barnet inte behandlar djur på ett sätt som strider mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, eller mot avlivningsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Verksamhetsutövare som vid denna lags ikraftträdande bedriver i 33 c § 1 mom. avsedd verksamhet som omfattar avlivning av djur eller som avlivar djur i enlighet med 33 c § 1 mom. ska göra en anmälan om det till regionförvaltningsverket inom tre månader från det att lagen trätt i kraft.

Under övergångsperioden enligt artikel 29.2 i avlivningsförordningen kan de kunskaper som krävs för kompetensbeviset också visas genom ett skriftligt prov som avläggs i samband med renskiljningen.

Lag

om ändring av 17 kap. 14 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 1431/2006, som följer:

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

14 §

Djurskyddsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsam-

het genom misshandel, överansträngning, bristfällig skötsel eller bristfällig utfordring eller annars i strid med

1) djurskyddslagen (247/1996) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den,

2) lagen om transport av djur (1429/2006) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den,

RSv 80/2013 rd — RP 35/2013 rd

3) bilaga I till rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97, eller

4) rådets förordning (EG) nr 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

behandlar ett djur på ett grymt sätt eller utsätter det för onödigt lidande, onödig smärta eller onödig plåga, ska för *djurskyddsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 11 juni 2013
